

Přetížený systém, porušování zákona a zpožděné vyplácení peněz lidem. IT projekty na MPSV jsou „císařovy nové šaty“ za tři miliardy, kritizují Piráti

15.5.2025 - | Česká pirátská strana

„Přechod na moderní systémy je náročný sám o sobě. Postup MPSV je ale ukázkovým příkladem toho, jak jsou rozsáhlé transformační projekty spojeny s problémy. Ty se navíc zhorší, pokud se kontrola, koordinace a otevřené soutěže dělají jen na oko. Po miliardových investicích máme komplikovaný systém pro úředníky i občany a nezákonně zpomalené výplaty peněz pro stovky tisíc nejzranitelnějších občanů a důchodců. Zato ale dál běží přihrávání stovek milionů korun spřízněným firmám. Takhle si moderní stát opravdu nepředstavujeme,“ uvedl místopředseda Pirátů a expert na modernizaci státu Michal Bláha.

Ivan Bartoš coby místopředseda sněmovního kontrolního výboru proto navrhne, aby kontrolní výbor uložil MPSV povinnost do tří měsíců předložit a následně průběžně vyhodnocovat plnění detailního harmonogramu všech IT projektů MPSV, včetně rozpočtu a milníků. Mezi klíčová zjištění NKÚ patří například fakt, že MPSV v uplynulých letech vyplatilo 3,2 mld. Kč na provoz a rozvoj systémů pro dávky a důchody (2018–2023) – dalších 650 mil. Kč navíc pak MPSV zaplatilo jen za drahý provoz starých aplikací, protože nové nikdy nedokončilo. Zakázky na IS DAV (nepojistné dávky) a IS ZAM (zaměstnanost) se po šesti, resp. devíti letech zastavily bez výsledku. A že podle zjištění NKÚ až u 79 % žádostí o starobní důchod překročila Česká správa sociálního zabezpečení v roce 2023 zákonnou lhůtu 90 dnů.

„Lidé, kteří jsou závislí na vyplacení důchodu nebo jiných příspěvků a dávek prostě často nejsou v situaci, kdy by si mohli dovolit týdny a měsíce nejistoty. I z dat, kterými operují vládní politici, vyplývá, že až 20 % domácností si nedokáže uspořít rezervu z měsíčních příjmů. To se bezesporu týká právě těchto skupin. Za statistikami a čísly jsou lidé. A lidé nejsou čísla. Zpoždění má konkrétní dopady na kvalitu jejich životů. Na to, jestli mají z čeho platit nájem, jídlo nebo třeba léky. Je zarážející, že vláda kontrolní závěr pouze rezignovaně „bere na vědomí.“ To nestačí, s Piráty chceme rychlou a hlavně funkční nápravu,“ dodala Zuzana Freitas Lopesová, někdejší náměstkyně ministra práce a sociálních věcí za Piráty.

Piráti požadují jasný plán, ze kterého se i veřejnost dozví, kdy budou dokončeny kritické systémy (dávky, zaměstnanost, důchody) a kdo za ně nese odpovědnost. Chtějí také audit neefektivně vynaložených prostředků a vyvození osobní odpovědnosti za projekty IS DAV I/II a IS ZAM, nebo okamžité posílení kybernetické bezpečnosti a personálních kapacit České správy sociálního zabezpečení, aby se omezila chybovost a zkrátila doba vyřizování žádostí. K funkčnímu řešení by přispělo také využívání základních registrů a meziresortní sdílení dat.

„Lidi si zaslouží moderní a spolehlivé služby státu, které fungují včas. Pokud ministerstvo práce a sociálních věcí nechá mizet peníze v projektech bez výsledku, doplatí na to hlavně ti, kteří čekají na své peníze. Je to pořád dokola – tito lidi pak třeba nemají na zaplacení nájmu, přichází o bydlení a končí na předražených ubytovnách. Přitom by často stačilo jen kdyby jim přišel vdovský nebo sirotčí důchod včas. Budu proto požadovat konkrétní kalendář kroků, průběžné veřejné zprávy a jasné danou odpovědnost – aby se lidem peníze, které odvádí na daních, vracely v podobě služeb.“ uzavírá

Ivan Bartoš.

<https://www.pirati.cz/jak-pirati-pracuji/pretizeny-system-porusovani-zakona-a-zpozdeno-vyplaceni-pe-nez-lidem-it-projekty-na-mpsv-jsou-cisarovy-nove-saty-za-tri-miliardy-kritizuji-pirati>